

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/166/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717200285
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1717200285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci manželky: C.. C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. T. XX, zastúpená JUDr. Martou Šuvadovou, advokátkou so sídlom Floriánska 16, 040 01 Košice, a manžela: W.. I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. 1, XXX XX K. B., zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Miroslav Repka, s.r.o., so sídlom Leškova 3A, 811 04 Bratislava, IČO: 36 847 143, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu: R. Q., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode, zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, so sídlom Staničné námestie 9, 040 01 Košice, na odvolanie manželky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 08.11.2018, č.k. 39P/54/2017-299, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III, rozsudkom, zo dňa 08.11.2018, č.k. 39P/54/2017-299, vo výroku I rozviedol manželstvo účastníkov C.. C. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. T. XX a manžela W.. I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. 1, K. B., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v T. - D. C., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu T. - D. C., vo zväzku XXX, ročník XXXX, strana XXX, pod por. č. XXX. Vo výroku II zveril maloletú R. Q., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky. Vo výroku III obidvoch rodičov oprávnil maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Vo výroku IV uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 450 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Vo výroku V otca zaviazal prispievať na tvorbu úspor maloletej sumou 100 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, ktorú sumu je otec povinný zasielať na osobitný účet maloletej vždy do 15. dňa v danom mesiaci. Vo výroku VI uložil matke povinnosť písomne oznámiť otcovi číslo účtu maloletej a peňažný ústav, v ktorom je daný účet vedený, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku VII otca oprávnil stretávať sa s maloletou každý páry kalendárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec si maloletú prevezme a odovzdá ju pred hlavným vchodom Základnej školy T. 2, T., s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, ktoré sú upravené v osobitnom režime, a to každý kalendárny rok od 01.07. od 15.00 hod. do 15.07. do 15.00 hod. a od 01.08. od 15.00 hod. do 15.08. do 15.00 hod., každý páry kalendárny rok od prvého dňa zimných školských prázdnin od 15.00 hod. do 30.12. do 15.00 hod., každý nepáry kalendárny rok od 30.12. od 15.00 hod. do posledného dňa zimných školských prázdnin nasledujúceho kalendárneho roka do 15.00 hod., každý páry kalendárny rok v čase od soboty predchádzajúcej prvému dňu jarných školských prázdnin vyhlásených príslušným štátnym orgánom od 15.00 hod. do soboty bezprostredne nasledujúcej po poslednom dni jarných školských prázdnin do 15.00 hod., každý nepáry kalendárny rok

v čase od prvého dňa veľkonočných školských prázdnin vyhlásených príslušným štátnym orgánom od 15.00 hod. do najbližšieho utorka do 15.00 hod., s tým, že otec si maloletú prevezme a odovzdá ju pred hlavným vchodom Základnej školy T. 2, T.. Vo výroku VIII matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Vo výroku IX otca oprávnil uskutočňovať s maloletou videohovory prostredníctvom informačných technológií každý kalendárny týždeň v stredu od 18.00 hod. do 18.30 hod. Vo výroku X návrh manželky vo zvyšnej časti zamietol. Vo výroku XI rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1 až 4, § 25 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 6, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) a vecne tým, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode. Zistil, že účastníci nežijú v spoločnej domácnosti od 12.01.2017, keď sa z nej manželka spolu s maloletou odsťahovali. Konštatoval, že manželka považovala za príčinu rozvratu manželstva mimomanželský vzťah manžela a odmietanie intímneho spolužitia, pričom k jej odsťahovaniu zo spoločnej domácnosti malo dôjsť z dôvodu jej ponižovania a ekonomického utlačania manželom, kým podľa názoru manžela došlo k rozvratu ich manželstva v dôsledku zásahov manželkinej matky, s tým súvisiacich konfliktov a odcudzenia sa s manželkou, ktorá údajne začala komunikovať s iným mužom, cholerickej povahy manželky, jej výbušnosti, obmedzovania ho v kontakte s rodinou a jeho sledovania. Zdôraznil, že manžel potvrdil existenciu svojho nového vzťahu. Poukázal tiež na vyjadrenie manžela, že manželka sa rozhodla svojvoľne odísť zo spoločnej domácnosti a zmeniť bydlisko maloletej, s ktorou sa odsťahovala do vzdialenosti 500 km od jeho bydliska. Vzhľadom na uvedené mal za to, že manželstvo účastníkov je dlhodobo iba formálnym zväzkom, ktorý neplní svoj spoločenský účel, a z tohto dôvodu ho ako nefunkčné rozviedol. Ako príčinu rozvratu manželstva ustálil dlhodobé nezhody medzi manželmi, ich nepochopenie, vzájomnú nedôveru, citové odcudzenie, rozdielnosť pováh a na strane manžela mimomanželskú známosť, čo viedlo k hlbokému rozvratu ich vzťahu s tým, že ani jeden z účastníkov nemal záujem na obnovení ich manželstva. Na čas po rozvode manželstva maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu náležite stará, s čím súhlasil aj otec a kolízny opatrovník. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok ponechal obidvom rodičom, keď na ich strane nezistil žiadnu prekážku znemožňujúcu im realizáciu tohto práva. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 450 eur mesačne, ktoré výživné považoval za primerané tak veku a odôvodneným potrebám maloletej, ako aj zárobkovým a majetkovým možnostiam, a schopnostiam otca. Mal za preukázané, že maloletá má viac ako sedem rokov, navštevuje druhý ročník základnej školy, kde dosahuje výborný študijný prospech, pričom jej bola zistená obstipácia. Priemerné mesačné výdavky maloletej vyčíslené matkou na sumu 1 132,20 eur považoval za nadhodnotené, keď ich matka nezdokladovala v plnej výške. Konštatoval, že otec, ktorý je zamestnaný v Slovak Telecom, a.s. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 3 000 eur, vlastní štvorizbový rodinný dom, automobil Toyota Yaris používaný matkou a má úspory v akciových fondoch vo výške cca 70 000 eur. Pri stanovení výšky výživného prihliadol aj na výdavky otca spojené s cestovaním za maloletou, ako aj jeho celkový záujem participovať na výchove a výžive maloletej, keď sa s ňou stretáva napriek opakovaným nedorozumeniam, pravidelne prispieva na jej výživu sumou 300 eur mesačne, resp. aj nad rámec tejto sumy, chodí s ňou na výlety aj dovolenky a kupuje jej darčeky. Zdôraznil, že otec podľa svojho vyjadrenia od odsťahovania matky zo spoločnej domácnosti tejto zaslal 6 702 eur, na sporenie maloletej prispel sumou 1 540 eur a matke posielal aj výživné na manželku vo výške 400 eur mesačne, pričom na cestovanie za maloletou vynakladá sumu 130 eur mesačne a na ubytovanie v T. sumu 250 eur mesačne. Zohľadnil tiež, že matka je od mája 2017 zamestnaná vo Východoslovenskej energetike a.s. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 700 až 800 eur a poberá prídavok na dieťa v sume 23 eur mesačne. S poukazom na uvedené návrh matky vo zvyšnej časti požadovanej sumy výživného ako nedôvodný zamietol. S prihliadnutím na celkové majetkové pomery otca tohto zaviazal platiť výživné aj na tvorbu úspor maloletej, matke uložil povinnosť na tento účel zriadiť maloletej osobitný účet a otcovi oznámiť platobné údaje. Vzhľadom k tomu, že rodičia sa nedokázali dohodnúť na úprave styku otca s maloletou, tento upravil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, keď po zohľadnení veku maloletej, jej predchádzajúceho vzťahu s otcom, ako aj správy Psychosociálneho centra Košice a pohovoru vykonaného s maloletou prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dospel k záveru, že takto upravený styk bude v záujme maloletej. Zo správy Psychosociálneho centra Košice a vyjadrenia kolízneho opatrovníka zároveň vyplynulo, že pre maloletú bude prospešné jej odovzdávanie na neutrálnom mieste mimo bydliska matky. Styk otca s maloletou zároveň upravil aj prostredníctvom informačných technológií, keď mal za to, že s poukazom na vek maloletej a veľkú vzdialenosť jej bydliska od bydliska otca, má otec

právo upevňovať svoj vzťah s ňou aj touto formou a bude to v jej záujme. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

3. Proti tomuto rozsudku, v jeho časti o úprave pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie manželka. Výrok rozsudku o rozvode manželstva, ktorý nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2019. Vzhľadom na to, že odvolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie iba vo výrokoch týkajúcich sa úpravy pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode, účastníkov konania označoval ako matka a otec.

4. Matka svojím odvolaním napadla rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV, V, VII, IX a X, navrhujúc odvolaciemu súdu dané rozhodnutie v napadnutej časti zmeniť tak, že otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 650 eur mesačne a na tvorbu úspor maloletej sumou 300 eur mesačne, a zároveň upraví styk otca s maloletou každý páry kalendárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. v jej neprítomnosti s tým, že otec si maloletú prevezme a odovzdá ju v mieste jej bydliska pred jej domom, eventuálne pred Obecným úradom E. T., s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, ktoré budú upravené v osobitnom režime, a to každý kalendárny rok od 01.07. od 15.00 hod. do 10.07. do 15.00 hod. a od 01.08. od 15.00 hod. do 10.08. do 15.00 hod., každý páry kalendárny rok od 25.12. od 15.00 hod. do 30.12. do 15.00 hod., každý nepáry kalendárny rok od 30.12. od 15.00 hod. do 05.01. do 15.00 hod. nasledujúceho kalendárneho roka, každý páry kalendárny rok v čase od prvého dňa jarných školských prázdnin od 15.00 hod. do posledného dňa jarných školských prázdnin do 15.00 hod., každý nepáry kalendárny rok v čase od prvého dňa veľkonočných školských prázdnin vyhlásených príslušným štátnym orgánom od 15.00 hod. do najbližšieho utorka do 15.00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme a odovzdá ju v mieste jej bydliska pred jej domom, eventuálne pred Obecným úradom E. T., a návrh otca v časti úpravy jeho styku s maloletou prostredníctvom informačných technológií zamietne. Súdu prvej inštancie vytkla, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP). Namietala, že súd prvej inštancie vykonal dňa 08.11.2018 pojednávanie a rozhodol vo veci samej v jej neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti jej právneho zástupcu, iba za účasti substitúta, napriek tomu, že prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu požiadala o odročenie daného pojednávania z dôležitého dôvodu, a to pre jej práceneschopnosť, ktorú preukázala lekárske potvrdením, s tým, že jej právny zástupca sa pojednávania nemohol zúčastniť pre kolíziu termínov pojednávania. Súd prvej inštancie okrem toho podľa jej názoru pochybil aj v tom smere, že jej v zmysle ust. § 183 ods. 4 CSP bezodkladne neoznámil, ako posúdil jej žiadosť o odročenie pojednávania. Uvedeným postupom súdu prvej inštancie malo dôjsť k odňatiu jej procesných práv, keď nemala možnosť vyjadriť sa k otcovými uvádzaným skutočnostiam a navrhnúť ďalšie dôkazy na podporu svojich tvrdení. Napadnuté rozhodnutie pokladala za nedostatočne odôvodnené, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Mala za to, že súd prvej inštancie pri určovaní výživného pre maloletú nezohľadnil jej najlepší záujem. Súdu prvej inštancie vytkla, že sa uspokojil s neaktuálnym mzdovým listom otca a nezohľadnil ani jeho ročné odmeny vo výške cca 9000 eur. Spochybnila tvrdenie otca o sume jeho nevyhnutných mesačných výdavkov vo výške 2 117 eur, keď tieto zahŕňajú aj položky ako tretí pilier, poistenia domu či životné poistenie. Spochybnila tvrdenie otca, že na maloletú vynakladá v priemere sumu 900 eur mesačne, z ktorej možno podľa jej názoru uznať iba výdavky vo výške 640 eur mesačne, zahŕňajúce výživné vo výške 300 eur, výdavky spojené s jeho stykom s maloletou vo výške 40 eur a výdavky na cestovanie za maloletou vo výške 300 eur, a to iba v prípade, že by svoj styk s maloletou realizoval dvakrát mesačne, čo sa nedeje. Poukázala na skutočnosť, že rozpad rodiny spôsobil otec, ktorý si našiel mimomanželskú známosť, jeho čistý mesačný príjem je preukázateľne trikrát vyšší ako jej príjem a dňom rozvodu manželstva mu zaniká povinnosť platiť jej výživné na manželku vo výške 400 eur mesačne. Zdôraznila, že maloletá bola v priebehu konania vypočutá, pričom prezentovala svoju vôľu nestretávať sa s otcovými tak často, ako aj svoju nechúť k videohovorom s ním. Namietala, že súd prvej inštancie si pri voľbe miesta odovzdávania maloletej osvojil názor kolízneho opatrovníka prevzatý z odporúčania Psychosociálneho centra Košice, proti ktorému podala pripojenú sťažnosť mestu Košice. Vyjadrila sa, že Psychosociálne centrum Košice vydalo svoje odporúčanie, aby odovzdávanie maloletej prebiehalo

mimo jej bydliska, hoci malo z vykonaných konzultácií vedomosť o tom, že otec si už takmer dva roky maloletú bez problémov preberá v mieste jej bydliska. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie podľa jej názoru nie je zrejmé, v čom je prospešné preberania a odovzdávania maloletej pred zatvorenou školou vzdialenou 30 km od miesta bydliska maloletej, a to aj v nedeľu a počas školských prázdnin.

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Mal za to, že všetky procesné práva matky boli na pojednávaní konanom dňa 08.11.2018 náležite uplatňované jej právnym zástupcom, ktorý sa ho zúčastnil v zastúpení advokátskym koncipientom, a teda nie substitútom, ako to tvrdí matka vo svojom odvolaní. Poukázal tiež na skutočnosť, že matka bola vypočutá na pojednávaní konanom dňa 31.05.2018. Bol toho názoru, že napadnutý rozsudok je náležité a zrozumiteľne odôvodnený, a vychádza zo zisteného skutkového stavu. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru správne vyhodnotil jeho majetkové možnosti a schopnosti, ako aj náklady a výdavky maloletej. Zdôraznil, že jeho priemerný mesačný príjem je skutočne v súdom prvej inštancie zistenej výške cca 3 000 eur s tým, že v danej sume sú nepochybne zahrnuté aj jeho odmeny, čo má vyplývať z ním predložených mzdových listov od roku 2016. Namietal, že naopak matka vo svojom odvolaní zavádza, keď svoj čistý mesačný príjem vyčíslila iba na sumu 800 eur, v ktorej nie sú obsiahnuté jej kvartálne ani ročné odmeny. Uviedol, že jeho úspory v sume cca 70 000 eur zohľadnené súdom prvej inštancie predstavujú majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve s matkou. Vyjadril sa, že od odsťahovania sa matky zo spoločnej domácnosti tejto platí výživné pre maloletú v sume 350 eur, ku dňu rozvodu uhradil zročné výživné a maloletej začal sporiť v zmysle napadnutého rozsudku. Bol toho názoru, že v priebehu konania náležite preukázal všetky svoje výdavky spojené so starostlivosťou o maloletú, vrátane jeho výdavkov spojených s cestovaním za maloletou a ubytovaním, ktoré mu vznikajú z dôvodu odsťahovania sa matky do vzdialenosti cca 500 km od jeho domácnosti, čím mu táto zároveň zmarila možnosť spravodlivým spôsobom sa podieľať na výchove maloletej. Svoje právo na styk s maloletou podľa svojich slov pravidelne využíva, pokiaľ mu v tom nebránia objektívne okolnosti s tým, že súdom prvej inštancie určený rozsah ich styku, vrátane videohovorov, je v záujme maloletej. Maloletá okrem času odovzdávania údajne neprejavuje žiadne negatívne pocity k nemu, pričom jej prípadnú vôľu vrátiť sa k matke plne rešpektuje. Práve z dôvodu problematického odchodu maloletej z domácnosti matky trval na jej odovzdávaní na neutrálnom mieste. Poukázal na skutočnosť, že matka mu neumožnila styk s maloletou počas vianočných sviatkov 2018 v zmysle neodkladného opatrenia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 02.11.2017, č.k. 38P/231/2017-68, od prvého dňa zimných školských prázdnin, t.j. od 23.12. od 15.00 hod. do 30.12. do 15.00 hod., s odôvodnením, že zimné školské prázdniny sa podľa webovej stránky základnej školy maloletej začínajú až 27.12.2018, v ktorý deň mu maloletú aj odovzdala. Z uvedeného dôvodu podal návrh na výkon rozhodnutia, vedený na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 9Em/3/2019. Vyjadril sa, že od začiatku roka 2019 s maloletou vôbec nekomunikoval. Považoval za zrejmé, že matka maloletú na stretnutia s ním nepripravuje a vykresľuje ho v jej očiach negatívne. Matkou navrhovaný styk, v rámci ktorého by s maloletou nemohol byť počas žiadnych Vianoc, je podľa jeho názoru v rozpore so záujmom maloletej.

6. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu uviedla, že otec jej od opustenia spoločnej domácnosti neplatil výživné pre maloletú vo výške 350 eur, ale v sume 300 eur, výživné na manželku určené Okresným súdom Košice - okolie jej začal uhrádzať až po právoplatnosti predmetného rozhodnutia a doposiaľ jej bráni v prístupe ku spoločným úsporám a veciam nadobudnutým počas manželstva. Otec v zmysle jej vyjadrenia maloletej kupuje oblečenie, ktoré však táto nemá vo svojej moci. Tvrdila, že pri preberaní a odovzdávaní maloletej s výnimkou jedného prípadu nedochádza ku konfliktným situáciám. Otec sa podľa jej názoru snaží docieľiť odovzdávanie maloletej mimo jej bydliska z toho dôvodu, aby jej tým sťažil situáciu a aby odovzdávanie maloletej prebiehalo bez svedkov. Poprela vyjadrenie otca, že tento nemal umožnený styk s maloletou počas vianočných sviatkov 2018, keď si maloletú prevzal v prvý deň zimných školských prázdnin v zmysle pripojených termínov školských prázdnin. Poukázala na skutočnosť, že otec jej maloletú po každom stretnutí dobrovoľne odovzdáva skôr ako o 17.00 hod. a urobil tak aj počas letných školských prázdnin, a teda nevyužíva svoje právo styku s maloletou v plnom rozsahu.

7. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu označil za prirodzené, že maloletá má u každého z rodičov svoje veci, ktoré využíva v čase, keď je u daného rodiča. Na vyvrátenie správnosti matkou uvedených termínov školských prázdnin k svojmu podaniu pripojil informácie o termínoch školských prázdnin zverejnené na webovej stránke Ministerstva školstva

Slovenskej republiky ako jediného orgánu oprávneného určovať termíny školských prázdnin. Vo vzťahu k skoršiemu odovzdávaniu maloletej matke po ich stretnutiach poukázal na skutočnosť, že následne päť hodín cestuje domov.

8. Matka vo svojom ďalšom podaní prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu trvala na správnosti ňou uvedených termínov školských prázdnin. Upozornila tiež na skutočnosť, že Psychosociálne centrum Košice sa jej ospravedlnilo a na vedomie jej zaslalo pripojené podanie adresované kolíznemu opatrovníkovi, v ktorom namieta neoprávnené použitie jeho správy v súdnom konaní.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, dospejúc k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

10. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, vyhodnotiac odvolacie dôvody matky dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, v predmetnej veci vykonal dokazovanie v požadovanom rozsahu, vec v správne právne posúdil a svoje rozhodnutie aj náležite a vyčerpávajúco zdôvodnil (§ 220 ods.2 CSP). Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako na správne poukazuje.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Matka vo svojom odvolaní namietala predovšetkým procesné pochybenie súdu prvej inštancie spočívajúce vo vykonaní pojednávania nariadeného na deň 08.11.2018, na ktorom bolo rozhodnuté vo veci samej, v jej neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti jej právneho zástupcu, napriek tomu, že prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu požiadala o jeho odročenie. Odvolací súd na danú námietku matky neprihliadol, keď dospel k záveru, že matka, resp. jej právna zástupkyňa nepreukázali existenciu žiadneho dôležitého dôvodu na odročenie daného pojednávania v zmysle § 183 CSP. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že aj keď matka vo svojej žiadosti o odročenie pojednávania doručenej súdu prvej inštancie dňa 05.11.2018 preukázala svoju dočasnú práceneschopnosť lekárskeym potvrdením, nemožnosť zúčastniť sa nariadeného pojednávania na strane jej vtedajšieho právneho zástupcu NIKU & partners, s.r.o., resp. jeho konateľky JUDr. Anny Niku z nej zrejme nie je. Pokiaľ matka vo svojom odvolaní tvrdila, že jej právny zástupca sa predmetného pojednávania nemohol zúčastniť pre kolíziu termínov pojednávania, táto okolnosť z jej návrhu na odročenie pojednávania vôbec nevyplýva, keď daný návrh obsahuje iba výpočet termínov, v ktorých už bol jej právny zástupca predvolaný na pojednávania v iných veciach, a to v dňoch nasledujúcich po pojednávani nariadenom v predmetnej veci, počnúc dňom 12.11.2018, na účely prípadného vyhovenia návrhu matky na odročenie pojednávania súdom prvej inštancie. Z návrhu matky na odročenie pojednávania teda nie je zjavný žiadny dôvod, pre ktorý by sa konateľka jej vtedajšieho právneho zástupcu JUDr. Anna Niku nemohla osobne zúčastniť na pojednávani v danej veci nariadenom na deň 05.11.2018. Vo vzťahu k námietke matky týkajúcej sa postupu súdu prvej inštancie, ktorý jej v rozpore s ust. § 183 ods. 4 CSP bezodkladne neoznámil, ako posúdil jej žiadosť o odročenie pojednávania, odvolací súd dospel k záveru, že zo strany súdu prvej inštancie v tomto prípade došlo k pochybeniu. Po vyhodnotení všetkých relevantných okolností je však odvolací súd toho názoru, že uvedené procesné pochybenie súdu prvej inštancie nie je natoľko závažné, aby v jeho dôsledku došlo k porušeniu práva účastníka na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie predmetné pojednávania vykonal a rozhodol na ňom vo veci samej. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že v danom štádiu konania už došlo k vypočutiu matky na pojednávani uskutočnenom dňa 31.05.2018, v rámci ktorého táto mala dostatočný priestor sa k predmetnej veci vyjadriť, pričom na pojednávani konanom dňa 05.11.2018, na ktorom došlo k rozhodnutiu vo veci samej, záujmy matky zastupovala poverená advokátska koncipientka jej vtedajšieho právneho zástupcu Mgr. Helena Kasanová.

13. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy

na jej budúce povolanie a pod. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti, resp. o zmene výšky už určeného výživného má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa; a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, vo vyššej miere zmierňujúce zdravotný hendikep a pod. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod.

14. Pokiaľ ide o odvolaní matky napadnuté výroky o výživnom pre maloletú a o výživnom na tvorbu úspor, ako aj s nimi súvisiaci výrok o zamietnutí návrhu matky vo zvyšnej časti, odvolací súd vyhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania a dôvody podaného odvolania, považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie v danej časti za vecne správne. Aj podľa názoru odvolacieho súdu určená výška výživného, ako aj výživného na tvorbu úspor maloletej zodpovedá tak odôvodneným potrebám maloletej a jej veku, ako aj zisteným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného pre maloleté deti obsiahnutých v ust. § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného do tejto súd prvej inštancie správne premietol aj ďalšie rozhodujúce skutočnosti, predovšetkým výlučný výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú a výdavky otca vynakladané v súvislosti s uskutočňovaním jeho styku s maloletou, s ktorou sa matka presťahovala do vzdialenosti cca 500 km od jeho bydliska. Určená výška výživného rovnako zodpovedá zisteným možnostiam a schopnostiam obidvoch rodičov. Odvolacie dôvody matky vo vzťahu k výroku o výživnom odvolací súd považuje za neodôvodnené a dodáva, že súd prvej inštancie pri určení výživného správne vychádzal z posúdenia všetkých zisťovaných skutočností, vrátane tých, na ktoré matka vo svojom odvolaní poukazovala a ktoré súd prvej inštancie aj správne vyhodnotil. K odvolacím námietkam matky je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného pre maloletú správne zohľadnil možnosti a schopnosti otca v primeranej miere prispievať na výživu maloletej, ako aj celkové náklady maloletej. Pokiaľ matka súdu prvej inštancie vytkla nedostatočné preukázanie príjmov otca, a to predovšetkým jeho ročných, resp. iných odmien, odvolací súd sa s týmto jej tvrdením nestotožnil, keď súd prvej inštancie pri zisťovaní príjmov obidvoch rodičov správne vychádzal z nimi predložených potvrdení o ich príjmoch vystavených ich zamestnávateľmi, pričom potvrdenia o príjmoch otca za obdobie rokov 2016 až 2018 obsahujú aj položku odmeny. K námietke matky týkajúcej sa posúdenia jej výdavkov na maloletú súdom prvej inštancie odvolací súd udáva, že pod odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých jeho potrieb týkajúcich sa stravovania, ošatenia, zabezpečenia hygienických potrieb, zdravotnej starostlivosti, školskej a mimoškolskej činnosti, ako aj mimoriadne výdavky. Výšku nákladov na bežné potreby maloletého dieťaťa je možné vyčísliť len orientačne, s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby (či už denné alebo mimoriadne). Výdavky na zabezpečenie bežných potrieb maloletej, t.j. na nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti, sú nesporné a nie je potrebné ich osobitne preukazovať, keď tieto výdavky sú súdu známe a vychádzajú zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb, a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku. Matka vo svojom odvolaní neuviedla žiadne závažné skutočnosti, v dôsledku ktorých by mali byť výroky rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom pre maloletú, o výživnom na tvorbu úspor a o zamietnutí jej návrhu vo zvyšnej časti zmenené, resp. zrušené. Určená výška výživného pre maloletú aj podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa za daného stavu veci kritériá rozhodné pre určovanie výživného pre maloleté dieťa a zodpovedá aj najlepšiemu záujmu maloletej.

15. Vo vzťahu k odvolaní matky napadnutým výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletou a ich komunikácie prostredníctvom videohovorov, odvolací súd dospel k záveru o správnosti týchto výrokov z vecného aj právneho hľadiska. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní

o úprave styku otca s maloletou postupoval správne, keď vychádzal predovšetkým z najlepšieho záujmu maloletej, zohľadnil ňou vyjadrený názor, jej predchádzajúci vzťah s otcom, jej vek, ako aj vzdialenosť bydlísk rodičov. Odvolací súd považuje takto určený rozsah styku otca s maloletou, vrátane ich kontaktu prostredníctvom informačných technológií, za optimálny, zabezpečujúci primeraný podiel otca na výchove maloletej a budovanie si ich vzájomných citových väzieb. Pokiaľ matka poukazovala na maloletou prejavenu vôľu stretávať sa s otcom menej často a nerealizovať s ním videohovory, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že z výpovede maloletej nevyplynuli žiadne konkrétne dôvody jej nezáujmu o kontakt s otcom v súdom prvej inštancie určenom rozsahu. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje na skutočnosť, že v dôsledku dlhodobého odlúčenia maloletej od otca a výrazne obmedzenej možnosti ich vzájomného kontaktu oproti času, keď žili v spoločnej domácnosti, mohlo medzi nimi prirodzene dôjsť určitej miere odcudzenia, pričom k jeho prekonaniu a k opätovnému budovaniu blízkeho vzťahu otca s maloletou môže zásadne prispieť práve ich pravidelný kontakt. Odvolací súd je z uvedeného dôvodu rovnako ako súd prvej inštancie toho názoru, že styk otca s maloletou v rozsahu určenom napadnutým rozhodnutím je v záujme maloletej, v ktorého kontexte súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj názor vyjadrený samotnou maloletou. Z obsahu spisového materiálu je pritom zrejmé, že otec pri svojich stretnutiach s maloletou rešpektuje jej názor a v prípade jej nevôle pokračovať v stretnutí s ním ju predčasne odovzdá matke bez toho, aby na ňu vyvíjal neprimeraný nátlak. Odvolací súd sa zároveň nestotožnil s odvolacou námietkou matky týkajúcou sa údajne nepravdivých skutočností uvedených v stanovisku Psychosociálneho centra Košice zo dňa 25.09.2018, v ktorom prezentovaný názor o potrebe odovzdávania maloletej na styk otcom mimo bydliska matky si osvojil aj kolízny opatrovník. Pokiaľ matka v tejto súvislosti poukazovala na ňou predložené podanie Psychosociálneho centra Košice zo dňa 18.04.2019 adresované kolíznemu opatrovníkovi, z tohto v žiadnom prípade nevyplýva nepravdivosť informácií o problémoch pri odovzdávaní maloletej otcovi v mieste bydliska matky uvedenej v predmetnom stanovisku, iba skutočnosť, že toto bolo kolíznym opatrovníkom použité na účel, o ktorom Psychosociálne centrum Košice nemalo vedomosť. Vzhľadom na súdom prvej inštancie zistenú potrebu odovzdávania maloletej na styk otcom na neutrálnom mieste mimo bydliska matky je aj odvolací súd toho názoru, že súdom prvej inštancie určené miesto odovzdávania a preberania maloletej pred základnou školou, ktorú táto navštevuje, bude v jej záujme, keď to prispeje k zabráneniu vzniku prípadných problémov pri preberaní maloletej otcom.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch o výživnom pre maloletú, o výživnom na tvorbu úspor, o úprave styku otca s maloletou, o úprave styku prostredníctvom videohovorov a o zamietnutí návrhu matky vo zvyšnej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).